

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์ “อนุสาสนี — คำพร่ำสอน”

คำว่า อนุสาสนี (อะ - นุ - สา - สะ - นี) เป็นคำภาษาบาลีโดยตรง แปลว่า คำพร่ำสอน, คำสั่งสอน ซึ่งหมายถึงการแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ กล่าวถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ อันจะเป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของปัญญาและกุศลธรรมทั้งหลาย และพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็น อนุสาสนี-ปาฏิหาริย์ คือ คำสอนเป็นอัศจรรย์ เป็นสิ่งที่เลิศ เพราะทำให้ปัญญาเจริญขึ้น กุศลธรรมเจริญขึ้น จนกระทั่งสูงสุดสามารถดับกิเลสทั้งหลายทั้งปวงได้ ข้อความที่แสดงถึงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ มีว่า

“ดูกร พราหมณ์ ก็ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ เป็นไฉน?

ดูกร พราหมณ์ ภิกษุบางรูปในธรรมวินัยนี้ พร่ำสอนอยู่อย่างนี้ว่า จงตรีกอย่างนี้ อย่าได้ตรีกอย่างนี้ จงมนสิการ (ใส่ใจ) อย่างนี้ อย่าได้มนสิการอย่างนี้ จงละสิ่งนี้ จงเข้าถึงสิ่งนี้อยู่ ดูก่อนพราหมณ์ นี้เรียกว่า อนุสาสนีปาฏิหาริย์”

(จาก พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ดิกนิบาต สังคารวสูตร)

พระธรรมคำสอนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นอนุสาสนีปาฏิหาริย์ (คำสอนเป็นอัศจรรย์) เป็นคำสอนของบุคคลผู้ที่ทรงบำเพ็ญพระบารมีมาตลอดระยะเวลาสี่อสงไขยแสนกัป ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นานมาก เพื่อที่จะทรงตรัสรู้ธรรมตามความเป็นจริง และไม่ใช่เพียงเพื่อตรัสรู้เฉพาะพระองค์เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น แต่ทรงมีพระมหากรุณาที่จะทรงแสดงพระธรรมเกื้อกูลให้สัตว์โลกได้เข้าใจพระธรรมตามพระองค์ด้วย ดังนั้น คำสอนของสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสัจธรรม เป็นความจริง ซึ่งทำให้ผู้ฟังเริ่มเกิดปัญญาที่จะรู้จักตัวเอง และรู้จักจักรวาลสิ่งทั้งหลายในโลกตามความเป็นจริง จนกระทั่งดับกิเลสได้

ในชีวิตประจำวัน แต่ละคนก็มีกิเลสมากด้วยกันทั้งนั้น เพราะเคยได้สะสมมานานแสนนานในสังสารวัฏฏ์ กิเลสเมื่อได้เหตุได้ปัจจัยก็เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ และเกิดขึ้นบ่อยมากเกือบจะตลอดเวลา กิเลสได้ เพราะถ้ากิเลสไม่เกิด ก็เป็นโอกาสที่กิเลสจะเกิดขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าไม่ได้อาศัยพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ก็จะไม่รู้เลยว่า ตนเองเป็นผู้มีกิเลสมากน้อยแค่ไหน เมื่อไม่รู้กิเลสตามความเป็นจริง ก็จะไม่สามารถละคลายกิเลสได้ ใด ๆ ได้เลย การที่จะรู้ความจริงอย่างนี้ได้ ก็ต้องฟังพระธรรม และพระธรรมทุก ๆ คำ ที่พระองค์ทรงแสดง ช้า ๆ บ่อย ๆ เนือง ๆ ก็เพื่อให้ได้เข้าใจในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ

ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ป็นสาวกทุกท่านต้องฟังพระธรรม เพราะเหตุว่าตนเองไม่ได้สะสมบารมีมาที่จะเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือพระปัจเจกพุทธเจ้า, ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องก็จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นจึงควรอย่างยิ่งที่ทุกคนจะได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรมอบรมเจริญปัญญา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มามีค่าที่สุดสำหรับชีวิต เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกเพื่อขัดเกลากิเลสของตนเองให้เบาบางลงจนกว่าจะมีปัญญาคมกล้าสามารถดับกิเลสทั้งหลายได้ในที่สุด ซึ่งจะต้องเริ่มสะสมปัญญาตั้งแต่นี้ โดยที่ไม่ขาดการฟังพระธรรมในชีวิตประจำวัน **บุคคลผู้ที่มี**

ปัญญาเท่านั้นที่จะซาบซึ้งและได้รับประโยชน์จากพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ตามกำลังปัญญาของตนเอง.

[ชมรมบ้านรั่มมะ มศพ. : www.dhammadhomefellowship.com , โทร . ๐๘๕- ๖๒๑๗๑๐๖]